

Dr. Musli Vërbani

TURPI

16

Kaçanik, 2011

Autor:
Dr. Musli VËRBANI

Titulli:
TURPI

Korrektura:
Burim Bunjaku

*Radhitja kompjuterike,
kopertina dhe dizajni grafik*
Mumin Shehu

Botues: **Autori**

Shtypi:
“FokusPrint”

Të drejtën e ribotimit e rezervon autori

TURPI

Muslimani është i turpëruar dhe e do turpin. Turpi është edukatë islame. Njeriun e turpëruar e do Allahu, po ashtu e duan edhe njerëzit. Turpi është e kundërta e imoralitetit.

Çdo fe e ka edukatën e vet, edukata e islamit është turpi. Turpi është të përmbajturit e rrugës së vlerave dhe edukatës islame.

Turpi ka vend të posaçëm tek Allahu. Për këtë arsye Pejgamberi s.a.v.s. ka thënë:

“Turpi është prej Imanit.”

Imani dhe turpi janë dy shokë që shkojnë së bashku dhe nuk ndahen asnjëherë. Pejgamberi s.a.v.s. ka thënë:

“Turpi dhe Imani janë dy çështje të përbashkëta dhe të pandashme, nëse njëra humb, humb edhe tjetra.”

(Hakimi)

Turpi është çështje e rëndësishme dhe me vlerë. Turpi sjell mirësi dhe i largon të këqijat. Turpi sjell begati, dobi dhe vlera. Për këtë arsye Pejgamberi s.a.v.s ka thënë:

“Turpi sjell vetëm të mira” (Mutefekun alejhi).

Po ashtu ka thënë:

“Turpi në tërësi është mirësi.” (Muslimi)

Turpi është cilësi e Allahut, po ashtu është cilësi e pejgamberëve dhe e njerëzve të devotshëm. Për këtë arsye i Dërguari i Allahut s.a.v.s. ka thënë:

“Vërtet Allahu është i turpshëm dhe i fshehtë, dhe e do turpin dhe të fshehtën.” (Ahmedi)

Një dijetar thotë: “Turpi është një rrobë, e cila nuk ka asnjë të metë.”

Muslimani turpërohet nga Zoti për të mira, e turpërohet që Allahu ta shoh në mëkate, po ashtu turpërohet para njerëzve, e ulë shikimin, flet me vëmendje, nuk përdor fjalë të këqija, nuk nënçmon të tjerët, gjithmonë është i ëmbël me fjalë, i sjellshëm me vepra, i pastër me zemër dhe i çiltër me shpirt.

Ai, i cili nuk turpërohet prej njerëzve, ai e ka humbur burrërinë e tij.

Turpi duhet të jetë shkëndija, e cila e ruan muslimanin që ta ruajë dritën e besimit.

TURPI NË KUR'AN

Fjala turp në Kur'an është përmendur katër herë në tre ajete.
Në suren Bekare, ajeti 26:

“All-llahu nuk turpërohet (nuk ngurron) që të marrë çfarëdo shembulli, qoftë mushkonjë a diçka edhe më e imët se ajo. Për sa u përket atyre që besuan, ata e dinë se ai (shembull) është i vërtetë nga Zoti i tyre, ndërsa ata të cilët mohuan do të thonë: “Ç’deshi All-llahu me këtë si shembull?” Ai me të humb shumë, e po me të udhëzon në rrugën e drejtë shumë, po me përjashtim të atyre që janë jashtë rrugës, Ai me të nuk humb tjetër.”

(El-Bekare, 26)

Shkaku i zbritjes së këtij ajeti është se, kur Zoti i Madhëruar ka sjell shembuj në Kur'an, duke përmendur mushkonjën e mizën, atëherë idhujtarët dhe hipokritët thoshin: “Çfarë është kjo, mushkonja e miza? Allahu duhet të sjell shembuj të tjerë, e jo këso shembuj.” Atëherë ka zbritur ky ajet që përmendëm më lart.

Rasti i dytë është në suretul-Ahzab, ajeti 53:

“O ju që besuat, mos hyni në shtëpitë e Pejgamberit ndryshe vetëm nëse u lejohet për ndonjë ngrënie e duke mos pritur përgatitjen e saj, por kur të thirreni, atëherë hyni, e kur të jeni ushqyer, atëherë shpërndahuni, duke mos hyrë në bisedë me njëri-tjetrin, vërtet këto (pritja, qëndrimi, biseda) e mendojnë Pejgamberin, por ai turpërohet prej jush; All-llahu nuk i turpërohet realitetit. E kur kërkon prej tyre (grave të Pejgamberit) ndonjë send, atë kërkojeni pas perdes, kjo është më pastër për zemrat tuaja dhe të tyre. Juve nuk u takon ta mundoni të dërguarin e All-llahut, e as të martoheni kurrë me gratë e tij, pas (vdekjes së) tij. Këto janë tek All-llahu mëkat i madh.”

(El-Ahzab, 53)

Ndërsa, rasti i tretë është, kur njëra prej bijave të Shuajbit a.s. shkon te Musa a.s. për ta ftuar e për të shkuar te prindi i saj, pasi që Musa a.s. u kishte ndihmuar që bagëtia të pinte ujë.

“E njëra prej tyre erdhi te ai, ecte e turpërueshme, e tha: “Babai im të thërret që të paguajë ty shpërblimin për atë që na u dhe (bagëtisë) ujë!” E kur shkoi (Musai) tek ai dhe ia tregoi atij ngjarjen, ai tha: “Mos ki frikë, paske shpëtuar nga populli zullumqar!”

(El-Kasas, 25)

TURPI NË SUNET

Muhamedi s.a.v.s. vazhdimisht i nxiste muslimanët që të jenë të turpshëm. Ka shumë hadithe, të cilat flasin për turpin. Ne do ti përmendim disa prej tyre:

“Imani (besimi) është gjashtëdhjetë e disa apo shtatëdhjetë e disa degë: Më e vlefshme është fjala: “La ilahe il-lall-llah” (nuk ka Zot tjetër përveç All-llahut), kurse më e ulëta është të larguarit nga rruga e asaj që i mundon kalimtarët. Edhe turpi është një degë e imanit”.

(Mutefekun Alejhi)

“Ajo çka e kanë kuptuar njerëzit prej fjalëve të para të pejgamberëve ka qenë: Nëse nuk turpërohesh, vepro ç’të duash.”

(Mutefekun Alejhi)

Po ashtu hadithi:

“Çdo fe ka moralin e vet e morali i islamit është turpi.” (Maliku)

Allahu e do njeriun, i cili turpërohet. Muhamedi s.a.v.s. ka thënë:

“Vërtet Allahu e do të turpëruarin të ndërgjegjshëm.” (Bejhekiu)

“Trupi është prej imanit, e imani shpie në xhenet.”

“Turpi sjell gjithmonë të mira.”

“Turpin ë tërësi është mirësi.”

TURPI PREJ ALLAHUT

Grada më e lartë e turpit është turpi ndaj Allahut. Muhamedi s.a.v.s na ka këshilluar:

“Turpërohuni nga Allahu me turpërim të pashoq.”

(Tirmidhiu)

Frika ndaj Allahut është bazë kryesore ndaj Tij. Një njeri shkon te Ibrahim bin Et'hemi dhe i thotë:

- Dua të pendohem, por pasi pendohem frikohem se prapë do të kthehem në mëkate. A më tregon si të mbrohem nga mëkatet?

Ibrahimi i thotë: - Nëse dëshiron të bësh mëkat, mos e bën në tokën e Allahut.

Ai i thotë: - Po e gjithë toka është e Allahut!

Ibrahimi i thotë: - Pasi që e di se e gjithë toka është e Allahut, atëherë mos bën mëkate në tokën e Tij.

Pastaj Ibrahimi i thotë: - Nëse dëshiron të bësh mëkat, mos ha prej furnizimit të Allahut.

Ai i thotë: - Po si të jetoj, çdo gjë është furnizim prej Allahut!?

Ibrahimi thotë: - Mirë pra, a nuk të vjen turp që ti të shfrytëzosh të gjitha begatitë dhe të mirat e Allahut dhe të bësh mëkate ndaj Tij!?

Pastaj Ibrahimi i thotë: - Nëse dëshiron të bësh mëkat, bëje në një vend ku nuk të sheh Allahu.

Ai i thotë: - Po ku ta gjej atë vend, kur dihet se Allahu të sheh në çdo kohë dhe çdo vend?!

TURPI PREJ KUR'ANIT

Një hajdut plaçkiste shtëpitë natën. Ai gjithçka që ishte e vlefshme e merrte nga shtëpitë e huaja. Një ditë hajni studio mirë e mirë një shtëpi, mësoi hyrjen dhe daljen, caktoi kohën e hyrjes në atë shtëpi dhe programoi mënyrën e vjedhjes. Pas mesnate dhe para sabahut hyri në shtëpi, ai hipi në kulm të shtëpisë, dhe nga lart zbriti brenda, nëpërmjet shkallëve ndihmëse. Kur hyri në një dhomë dëgjoji këndimin e Kur'anit nga dhoma tjetër, derisa pronari i shtëpisë falej dhe lexonte ajetin kur'anor:

“A nuk është koha që zemrat e atyre që besuan të zbuten me këshillat e All-llahut dhe me atë të vërtetën që zbriti (me Kur'an), e të mos bëhen si ata, të cilëve u është dhënë libri më parë e zgjati koha dhe zemrat e tyre u shtangën e shumë prej tyre janë jashtë rrugës.”

(El-Hadidë, 16)

Në atë moment hajni u ndal dhe filloi të mendojë. Atij i vinte turp ta plaçkiste këtë shtëpi, në të cilën lexohej Kur'ani. Por, e ngriti kokën lart dhe me zemër të pastër tha: “Po, tani ka ardhur koha, o Zoti im! Tani është koha të më zbutet zemra të të kujtoj Ty dhe të frikësohem nga Ti. Pastaj hajni u ngrit shkallëve përpjetë, hipi në kulm dhe nga aty zbriti në rrugë, dhe vazhdoi rrugën duke kujtuar Allahun e Lartmadhëruar, derisa afrohet afër derës së një xhamie dhe në atë moment thërret ezani i sabahut. Hyri në xhami, fali sabahun dhe u pendua sinqerisht. Më vonë ky njeri u bë prej njerëzve më të devotshëm dhe kjo nga shkaku se u turpërua nga fjala e Allahut të Lartmadhëruar.

TURPËRIMI I PEJGAMBERIT S.A.V.S

Kur Pejgamberi s.a.v.s është martuar me Zejnebe bin Xhahshin r.a. ka përgatitë ushqim për dasmorët. Kur shkojnë dasmorët në dasmë ushqehen, qëndrojnë një kohë dhe shkojnë. Mirëpo, tre prej tyre nuk shkojnë, por vazhdojnë të qëndrojnë. Zejnebja në një kënd të shtëpisë qëndronte dhe priste të Dërguarin e Allahut s.a.v.s. Kur Muhamedi s.a.v.s. hyn në dhomë përderisa ata bisedonin, i vjen turp dhe del nga ajo dhomë. Pas një kohe prapë shkon në dhomë, kur i sheh duke biseduar prapë del, kjo i ndodhë disa herë. I Dërguari i Allahut s.a.v.s. shkon te Aijsha r.a. dhe ulet te ajo. Kur përfundojnë bisedën dhe shkojnë, atëherë Muhamedi s.a.v.s. shkon te Zejnebja r.a. Për këtë arsye Zoti i Madhëruar ka zbritur ajetin Kur'anor, për t'ua treguar muslimanëve se si duhet të sillen me Pejgamberin s.a.v.s.

Zoti i Lartmadhëruar, për këtë rast, zbriti ajetin:

“O ju që besuat, mos hyni në shtëpitë e Pejgamberit ndryshe vetëm nëse u lejohet për ndonjë ngrënie e duke mos pritur përgatitjen e saj, por kur të thirreni, atëherë hyni, e kur të jeni ushqyer, atëherë shpërndahuni, duke mos hyrë në bisedë me njëri-tjetrin, vërtet këto (pritja, qëndrimi, biseda) e mundojnë Pejgamberin, por ai turpërohet prej jush; All-llahu nuk i turpërohet realitetit. E kur kërkonit prej tyre (grave të Pejgamberit) ndonjë send, atë kërkojeni pas perdes, kjo është më pastër për zemrat tuaja dhe të tyre. Juve nuk u takon ta mundoni të Dërguarin e All-llahut, e as të martoheni kurrë me gratë e tij, pas (vdekjes së) tij. Këto janë tek All-llahu mëkat i madh.”

(Suretul – Ahzab, 53)

TURPI I MUSA A.S.

Kur lahashin beni Israilët, lahashin lakuriq, duke e shikuar njëri tjetrin dhe nuk turpëroheshin për këtë. Musa a.s. kishte turp dhe turpi nuk e lejonte të bënte një veprim të tillë, por ai lahej i vetmuar dhe larg njerëzve.

Njerëzit thoshin se Musa a.s. lahet i vetmuar, sepse ka të meta në trupin e tij. Zoti i Lartmadhëruar ka dashur që ta vërtetojë pastërtinë e Musa a.s.

Kështu Musa.a.s. një ditë shkon për t'u larë, i afrohet një shkëmbi, zhvishet dhe i vendos rrobat mbi një gur. Pasi pastrohet, shkon t'i vesh rrobat. Guri përmbysset dhe bie në ujë dhe së bashku me rrobat shkon teposhtë ujit. Musa a.s e merr një shkop dhe shkon pas rrobave duke thënë:

- Rrobat e mia i morri guri, derisa arrin pranë një turme të beni Israilëve. E ata e panë lakuriq, mirëpo e vërtetuan se në trupin e tij nuk kishte kurrfarë të mete, por përkundrazi trupi i tij ishte i përsosur.

Kështu e vërtetuan beni Israilët se Musa a.s. lahej i vetmuar dhe duke u fshehur, vetëm nga shkakun se turpërohej shumë.

OTHMANI R.A

Othmani r.a është halifeja e tretë e muslimanëve pas Ebu Bekri Sidikit dhe Omerit r.a. Ai kishte mësuar shkrimin dhe leximin, ishte i njohur për moral dhe karakter, kishte besnikëri, fisnikëri, por mbi të gjitha ai ishte i njohur për cilësinë e turpit. Për të Muhamedi s.a.v.s. ka thënë:

“Pasha Atë, në dorën e të Cilit është shpirti im, melaqet turpërohen nga Othmani, ashtu siç turpërohen nga Allahu dhe i Dërguari i Tij.”

(Taberaniju)

Për këtë arsye, çdo herë kur përmendet fjala turp, na kujtohet Othmani r.a., dhe çdo herë kur përmendet Othmani r.a, përmendet fjala turp.

Othmani r.a. është prej pesë të parëve, të cilët kanë pranuar Islamin. Është martuar me Rukijën, vajzën e Pejgamberit s.a.v.s. Së bashku me të ka emigruar në Abisini, pastaj është kthyer në Meke dhe prapë ka emigruar në Medine. Në Medine Rukija vdes. Pejgamberi s.a.v.s. e marton me vajzën e dytë, Umi Kulthumin. Për këtë arsye edhe quhet pronari i dy dritave, sepse është martuar me dy vajzat e Pejgamberit s.a.v.s.

Kur ka vdekur Pejgamberi s.a.v.s. ka qenë i kënaqur me të.

Në kohën kur ka qenë Halife e ka tubuar Kur'anin në Mus-haf. Për këtë arsye edhe shkrimi dhe faqosja e Mus-hafit quhet *Shkrimi dhe Mus-hafi sipas Othmanit r.a.*

LOJA E PAHIJSHME

Abdullah bin Harithi r.a. ishte shok i Pejgamberit s.a.v.s. Një ditë ai me një shok dalin nga shtëpia për çështje të tyre. Duke kaluar pranë një vendi, shohin një grup të fisit kurejsh, të cilit ishin zhveshur dhe i kishin lidhur si litarë dhe bënë njëri-tjetrin me rroba, loznin, qeshnin, dëfreheshin dhe nuk brengoseshin se ishin lakuriq, në ambient të hapur. Kur Abdullahu dhe shoku i tij kalojnë pranë tyre, ata vazhdojnë lojën e tyre dhe nuk turpëroheshin fare.

Më vonë pranë tyre kalon Pejgamberi s.a.v.s., kur e shohin, shpërndahen secili duke vrapuar që ta gjejë ndonjë vend që të fshihet, që mos ta shohë Pejgamberi s.a.v.s.

Pejgamberi s.a.v.s. hidhërohet dhe hynë në shtëpinë e tij dhe thotë:

“Subhanallah, ata as prej Allahut nuk turpërohen e as prej të Dërguarit të Tij nuk mbulohen.”

Umu Ejmen, kur e sheh Pejgamberin s.a.v.s. i thotë: - O i dërguar i Allahut, kërko falje për ta. Muhamedi s.a.v.s., për shkak se ata ishin të paturpshëm, nuk ka dashur të kërkojë falje, por përderisa Umi Ejmen vazhdimisht insistonte, ia plotësoi dëshirën dhe kërkoj falje për ta.

TURPI I SEHABIJATES

Sehabija e njohur, me emrin Umi Halad r.a., kur morri vesh se djali i saj ishte vrarë në betejë, shkon te Pejgamberi s.a.v.s. për ta konfirmuar lajmin për birin e saj. Umi Halad r.a. ishte me mbulesë.

Kur njerëzit e tjerë e shohin, habiten se si ajo nuk e kishte zbuluar kokën e saj, se si nuk e kishte gërvishtur fytyrën e saj dhe pse nuk vepronte siç vepronin gratë zakonisht, por përkundrazi kishte ardhur si burrneshë, e mbuluar edhe pse i kishte ndodhur tragjedi.

Njëri e pyeti: - Ke ardhur me mbulesë dhe po pyet për birin tënd?!

Umi Halad r.a. thotë: - *Nëse më ka humbur biri im, nuk më ka humbur turpi im.*

VAJZA E SHUAJBIT A.S.

Ishte një njeri tepër i moshuar, ai nuk kishte fëmijë djem, por vetëm dy vajza. Kështu vajzat e tij ruanin bagëtinë, ata në mëngjes e lëshonin bagëtinë, ndërsa ktheheshin para mbrëmjes. Një ditë ato u kthyen më herët, para mbrëmjes. Babai i pyet: - Pse sot keni ardhur më herët. Njëra nga vajzat i përgjigjet: - Përderisa ishim duke pritur në një largësi, ndërsa barinjtë e tjerë u jepnin ujë bagëtive, erdhi një njeri dhe na pyeti, dhe ne i treguam se nuk mund t'u japim ujë bagëtive para se të shkojnë barinjtë (meshkujt) nga pusi i ujit.

Ky njeri që i pyeti vajzat ishte Musa a.s. Kur pa ndershmërinë dhe turpin e vajzave të Shuajbit a.s. u ndihmoi atyre dhe u dha ujë bagëtisë:

“E njëra prej tyre erdhi te ai, ecte e turpërueshme, e tha: “Babai im të thërret që të paguajë ty shpërblimin për atë që na u dhe (bagëtisë) ujë!” E kur shkoi (Musai) tek ai dhe ia tregoi atij ngjarjen, ai tha: “Mos ki frikë, paske shpëtuar nga populli zullumqar!”

(Kasas, 25)

Pra, Kur'ani tregon se vajza, e cila turpërohet ka vlerë të madhe. Pastaj Musa a.s shkon te babai i saj dhe i tregon për Egjiptin. Pejgamberi Shuajb kërkoi nga Musa që të martohet me njërën prej vajzave të tij, që t'i shërbejë tetë apo dhjetë vite. Pas këtyre viteve Musa a.s. prapë është kthyer në vendlindjen e tij.

PEMA E MIRË

Një ditë, përderisa Pejgamberi s.a.v.s ishte ulur me shokët e tij i pyeti:

“Është një pemë, të cilës nuk i bien gjethet, ajo pemë është sikur muslimani. A po më tregoni cila është ajo pemë?”

Abdullah bin Umeri ishte ulur. Ai ishte më i riu për nga vitet. Ai e dinte se ajo pemë ishte hurma. Mirëpo, kur e sheh Ebu Bekri Sidikin duke heshtur, po ashtu edhe Omerin r.a., i erdhi turp që të jepte përgjigjen.

Të tjerët, të cilët ishin ulur, i përmendnin llojet e ndryshme të pemëve. Ndërsa, Muhamedi s.a.v.s u thoshte: “Jo.” Pastaj ata i thanë: - O i Dërguar i Allahut, na trego ti, se ne nuk po e dimë?

Muhamedi s.a.v.s u thotë: *“Ajo pemë është hurma.”*

Kur përfundoi kuvendimi dhe sahabët u shpërndanë, Abdullahu i thotë babës së tij: - E kam ditur se është hurma. Baba i thotë: - Po përse heshte, e nuk e dhe përgjigjen e saktë. Djali i thotë: Më erdhi turp, pasi që ju nuk përgjigjeshit. Atëherë baba i thotë: - Po të kishe folur dhe përgjigjur, kjo do të ishte për mua më e dashur se një deve e shtrenjtë të ma kishe dhuruar. E vërtetë është. Në dituri nuk ka turp.

URDHËRIMI NË PUNË TË MIRA DHE TURPI

Aishja, gruaja e Pejgamberit s.a.v.s ka thënë:

“Lumë për gratë e Ensarëve, për të cilat nuk ka qenë pengesë turpi që ato të pajisen me dituri të fesë.”

(Buhariu dhe të tjerët)

Nuk është turp të urdhëruarit në punë të mira, sepse Muhamedi s.a.v.s ka thënë:

“Kush nga ju e sheh një të keqe le ta largojë me dorën e tij; e nëse nuk mundet me dorë, atëherë me gjuhën e tij; e nëse nuk mundet edhe me gjuhë, atëherë me zemrën e tij, por kjo është shkalla më e dobët e besimit.”

(Tirmidhiu dhe Ibn Maxhe)

TURPI ËSHTË PREJ IMANI

Një ditë, përderisa i Dërguari i Allahut s.a.v.s. kalonte nëpër një rrugë të Medinës, e sheh njërin prej sahabëve duke e qortuar vëllanë e tij dhe duke mallkuar, pse është tepër i turpshëm. Ai i thoshte: - Mos u turpëro para njerëzve.

Pejgamberi s.a.v.s ka dëshiruar që t'u tregonte ensarëve se turpi nuk është e metë dhe as mangësi e njeriut, por përkundrazi turpi është stoli e besimtarit. Për këtë arsye e thërret sahabiun dhe i thotë:

- Lëre vëllanë në gjendjen e tij, se nuk ka dyshim se turpi është prej imani.

TURPËRIMI I SINGERTË

Ibn Mesudi transmeton se Pejgamberi s.a.v.s ka thënë:

“Kini kujdes prej Allahut, singerisht.” Ne e pyetëm (vazhdon të tregoj Ibn Mesudi): - O i dërguar i Allahut po ne turpërohem i prej Allahut. Pejgamberi s.a.v.s tha:

Turpërimi i singertë prej Allahut është:

- që ta mbrosh kokën dhe atë që përmban,
- barkun dhe atë që përmban,
- ta përkujtos vdekjen dhe sprovimin,
- ai që e do botën tjetër dhe e lë zbulimin e kësaj bote, pra i jep përparësi botës tjetër ndaj kësaj bote.

Andaj kush vepron kështu ai është turpëruar singerisht prej Allahut.”

(Transmeton Tirmidhiu)

Në hadith tjetër Pejgamberi s.a.v.s. ka thënë:

“Turpi është prej besimit, e besimi është në Xhenet, ndërkaq paturpësia është prej arrogancës, e arroganca është në zjarr.”

(Transmeton Ahmedi)

TURPI DHE SHKATËRRIMI I NJERIUT

Muhamedi s.a.v.s. ka thënë:

“Allahu i Lartmadhëruar kur dëshiron ta mposhtë ndonjë njeri ia largon atij turpin, e kur t’i largohet turpi, atëherë ai bëhet i paturpshëm dhe i urryer; e kur bëhet i urryer, prej tij largohet besnikëria; e kur largohet besnikëria, ai bëhet tradhtar; e kur të bëhet tradhtar, prej tij largohet mëshira; e kur t’i largohet mëshira, ai bëhet i izoluar dhe i mallkuar; e kur të bëhet i mallkuar, ai do të dalë prej lidhjes së fesë.”

(Transmeton Ibn Maxhe)

Pra, kjo është renditje e sëmundjes së shpirtit, të cilat shkaktojnë problemet e tjera. Pra, duke kaluar prej një të keqe, në të keqen tjetër më të madhe.

Tregohet se një kohë kishin kaluar së bashku: dituria, pasuria dhe turpi. Pastaj ato vendosin që të ndahen dhe ia kërkojnë njëra-tjetrës adresën, që të takohen përsëri.

Dituria tha: - Adresa ime është shkolla. Çdo herë kur dëshironi të më takoni, do të më gjeni atje.

Pasuria tha: - Adresa ime është kështjella. Çdo herë kur dëshironi të më takoni, do të më gjeni atje.

Turpi e uli kokën dhe nuk foli. Kur i thanë: - përse nuk po flet? Ajo u përgjigj: - *Nëse unë largohem, atëherë kurrë nuk do të më gjeni!?*

VAJZA E TURPËRUAR

Omeri r.a. ka qenë halifeja e dytë i muslimanëve. Një natë së bashku me shërbëtorin e tij, Eslemin, del për një inspektim në qytet për të parë nevojat e qytetarëve. Pas një udhëtimi ndalojnë që të pushojnë në një kënd të qytetit. Aty dëgjon një zë të një gruaje të moshuar duke e urdhëruar bijën e saj që ta përziepte qumështin me ujë. Mirëpo, vajza refuzonte që ta përziepte qumështin me ujë, duke i thënë: - Oj nënë, ti e di se Omeri r.a. e ka ndaluar që të përziehet qumështi me ujë dhe të shitet, sepse kështu tradhtohen njerëzit. Nëna i thotë: - Po edhe nëse është ashtu, ku është Omeri tani, Ai nuk na sheh.

Vajza besnike i thotë: - Pse a duhet ta dëgjojmë halifen e muslimanëve - Omerin para njerëzve, ndërsa fshehtë jo?!

Kjo thënie e gëzoi Omerin r.a. dhe e mahniti besimi i saj dhe besnikëria e saj.

Të nesërmen në mëngjes pyeti për atë vajzë dhe u njoftua se ishte Umi Amaretu bin Sufjan bin Abdullah Eth-Thekafij. Kur e kuptoi se ajo vajza ishte e pamartuar, atëherë kërkoi që ajo të martohej me djalin e tij Asimin. Pasi u martuan, Zoti e bekoj këtë martesë dhe pas tyre trashëguan halifen e drejtë, Omer bin Abdul Azizin.

SI TË PAJISEMI ME TURP

Në shkollë shkonin së bashku e mësonin Emineja e Seadetja, mirëpo ato ndryshonin nga morali. Emineja kishte turp të flas me djem. Nëse ndonjëri prej shokëve të saj i fliste, ajo skuqej nga turpi dhe e ulte zërin kur fliste. Ndërsa Seadetja nuk turpërohej fare, fliste me zë të lartë, gjerë e gjatë dhe çka i binte në kokë. Këtë çështje e kishte kuptuar mësuesja dhe e këshilloi Seadeten që të sillej sikurse shoqja e saj, Emineja. Seadetja thoshte se ajo veç ishte mësuar të sillej ashtu, edhe pse kishte dëshirë që të ishte si Emineja, e turpëruar. Mësuesja kërkoi nga ajo që një ditë, ajo së bashku me Eminën, të shkonin te shtëpia e saj, që të bisedonin. Ashtu edhe ndodhi.

Mësuesja sqaroi për rëndësinë e turpit, posaçërisht sa i takon vajzave dhe si të jetë vajza e turpëruar, dhe në mes tjerash thotë: - Që të jetë njeriu i turpëruar, ai në rend të parë duhet të dijë se çdo fjalë e çdo vepër, dhe në çdo gjendje, pa marrë parasysh fshehtazi apo haptazi, Allahu e sheh. Sepse, Allahu i di të gjitha çështjet tona.

Emineja thotë: - Po e nderuara mësuese, përpos që duhet ta dimë se Allahu na përcjell në çdo veprim, ne duhet të edukohemi sipas edukatës së Pejgamberit s.a.v.s. dhe të pasojmë Sunetin e tij, në fjalë dhe në vepër. Seadetja me habi thotë: - Mirëpo të tjerët thonë, se ajo, e cila është e turpshme, është me personalitet të dobët dhe humb meritën në mesin e njerëzve.

Mësuesja: - Ky botëkuptim është i gabuar, këto mendime nuk i takojnë besimtarëve, por janë mendime të mëkatarëve dhe kriminelëve, të cilët dëshirojnë të jetojnë të shfrenuar, të përzihen djem dhe vajza. A nuk është ashtu Emine?

Emineja: - Po, ashtu është. Ai, i cili lexon për gratë e ndershme e kupton këtë. Kur është pyetur Fatimja - bija e të Dërguarit të Allahut s.a.v.s. për atë se çka është me e vlefshme për femrën, është përgjigjur: *“Që të mos i shikojë meshkujt dhe mos ta shohin ata atë.”*

Mësuesja: - Ta dish oj Seadete se turpi ka vlerë të madhe, ndërsa imoraliteti është mëkat i madh. Nëse dëshiron të jesh me vlerë dhe e suksesshme bëhu e turpshme.

Sahadetja: - Cila është vlera e turpit?

Mësuesja: - Sqaroja ti oj Emine.

Emineja: - Ta dish oj Seadete se turpi është rrugë e imanit dhe cilësi prej cilësive, të cilat i do Zoti. Dhe ashtu siç e do Zoti njeriun e

turpëruar, e shpie në Xhenet dhe do të jetë i kënaqur me të në Ditën e Kijametit.

Mësuesja: - Ndërsa imoraliteti dhe paturpësia kanë pasoja të paparashikuara. Për këtë arsye Pejgamberi s.a.v.s. na ka tërhequr vërejtjen dhe na ka ndaluar të jemi të pa turpëruara.

Seadetja tha: - Ju premtoj, mësuesja ime dhe shoqja Emine se, që nga sot, do të jem shëmbëlltë për turp dhe nuk do të flas me meshkuj pa nevojë, vetëm nëse është e domosdoshme, dhe kur të flas do të flas me ndërgjegje.

LLOJET E TURPIT:

Llojet e turpit janë:

Turpi i begative është falënderimi.

Turpi i profesionit është durimi.

Turpi i gjykimit është drejtësia.

Turpi i prindërve është sjellja e mirë ndaj tyre.

Turpi ndaj të dobëtëve është mëshira ndaj tyre.

Turpi i femrës është ruajtja e nderit të saj.

ÇKA PËRFITJMË NGA KY LIBËR

Nga ky libër përfitojmë se:

- Edukata e Islamit është turpi.
- Muhamedi a.s. i nxiste shokët vazhdimisht jenë të turpëruar.
- Grada më lart e turpit është turpi ndaj Allahut.
- Në dituri nuk ka turp.
- Të urdhëruarit në punë të mira nuk është turp.
- Turpi është prej imani.
- Kush nuk turpërohet shkatërrohet.

PËRFUNDIM

Të kujtojmë hadithin “*Turpi është prej Imanit*”. Ndërsa, kujtimi është për ata që kanë zemër, që përqendrojnë dëgjimin dhe dëshmojnë me sy të vërtetën.

Ndoshta kjo çka është e shkruar në këtë libër i bën dobi zemrës tënde fëmijë i dashur, e dëgjon veshi yt dhe e dëshmon me tërë qenien tënde atë që është shkruar.